

AD 15/25

LIMITE

CONF-ALB 12

STOJIMO DOKUMENTAS

Dalykas: EUROPOS SĄJUNGOS BENDROJI POZICIJA
– 4 grupė. Žalioji darbotvarkė ir tvarus sujungiamumas

PROJEKTAS

(Albanijai pateikus derybinę poziciją AD 10/25 CONF-ALB 9)

Derybų skyrių grupė: 4

Žalioji darbotvarkė ir tvarus sujungiamumas

Įskaitant 14 skyrių (Transporto politika), 15 skyrių (Energetika), 21 skyrių (Transeuropiniai tinklai) ir 27 skyrių (Aplinka ir klimato kaita)

Ši Europos Sąjungos pozicija grindžiama jos bendrąja pozicija, skirta Stojimo konferencijai su Albanija (AD 5/22 CONF-ALB 2; joje remiamasi Stojimo konferencijoje patvirtintais derybiniais principais, visų pirma:

- tuo, kad bet kuri Albanijos arba ES pareikšta nuomonė dėl konkretaus derybų skyriaus nedarys poveikio pozicijai, kurios gali būti laikomasi dėl kitų skyrių;
- tuo, kad derybose dėl konkrečių skyrių pasiekti susitarimai, net jei jie yra daliniai, negali būti laikomi galutiniais tol, kol nėra pasiektas bendras susitarimas dėl visų skyrių;

ir Derybų programos 2, 3, 5, 10, 16, 23, 26, 31, 38, 45, 46, 47 ir 48 punktuose nustatytais reikalavimais.

ES skatina Albaniją tęsti derinimosi prie ES *acquis* ir jos veiksmingo įgyvendinimo bei vykdymo užtikrinimo procesą ir apskritai dar iki stojimo plėtoti ES politikai ir priemonėms kuo artimesnę politiką ir priemones.

ES pažymi, kad savo pozicijoje AD 10/25 CONF- ALB 9 Albanija pripažįsta 2025 m. birželio 16 d. galiojusią ES *acquis* pagal 4 derybų skyrių grupę, ir pareiškia, kad bus pasirengusi ją įgyvendinti ne vėliau kaip savo įstojimo į Europos Sąjungą dieną, išskyrus ES *acquis* pagal 27 skyrių, nes dėl jo Albanija prašo taikyti pereinamojo laikotarpio priemones oro kokybės, vandens kokybės, atliekų tvarkymo, cheminių medžiagų ir pramoninio užteršimo bei rizikos valdymo srityse.

Apskritai atsakydama į Albanijos pateiktus prašymus dėl pereinamojo laikotarpio priemonių, ES primena savo bendrą derybinę poziciją, kad pereinamojo laikotarpio priemonės yra išimtinio pobūdžio, jų taikymo laikotarpis ir aprėptis yra riboti ir kad kartu reikia pateikti planą, kuriame būtų aiškiai nurodyti *acquis* taikymo etapai. Pereinamojo laikotarpio priemonėmis negali būti iš dalies keičiamos ES taisyklės ar politika, sutrikdomas jų tinkamas veikimas ir dėl jų negali atsirasti didelių konkurencijos iškraipymų. ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija planuoja priimti KDĮP / KRĮP, kurie yra neatskiriama Albanijos derybinės pozicijos dalis, ir pabrėžia, kad tai yra būtina tolesnio darbo, susijusio su pereinamaisiais laikotarpiais, sąlyga, visų pirma siekiant pateikti vykdomus, išsamius ir biudžete numatytus prisiderinimo prie atitinkamų direktyvų / reglamentų planus. Kad prašymus būtų galima nagrinėti iš esmės, ES pabrėžia, jog svarbu, kad Albanija pateiktų KDĮP / KRĮP ankstyvuoju derybų etapu ir į juos įtrauktų visus toliau išdėstytus elementus.

Šių KDĮP / KRĮP pateikimas neturi poveikio ES pozicijai dėl Albanijos prašymų dėl prašomų pereinamųjų laikotarpių priėmimo. ES taip pat pažymi, kad Albanija reguliariai teiks KDĮP / KRĮP įgyvendinimo ataskaitas.

1. 14 skyrius. Transporto politika

ES atkreipia dėmesį į Albanijos pastangas prisiderinti prie ES *acquis* **kelių transporto** srityje ir pabrėžia, kad reikalinga tolesnė pažanga.

ES pažymi, kad Albanija turi visiškai prisiderinti prie Eurovinjetės direktyvos¹, Europos elektroninės rinkliavos sistemų direktyvos², tarifų ir krizių valdymo priemonių³, netaršių transporto priemonių⁴, intelektinės transporto sistemos⁵ ir alternatyviųjų degalų infrastruktūros⁶ *acquis*. Albanijos teisės aktai šiuo metu tik iš dalies suderinti su masės ir matmenų teisės aktu⁷. Nors apibrėžtys atitinka šią direktyvą, pagrindiniai elementai, pavyzdžiui, svorio ir ilgio reikalavimai, dar neįtraukti į nacionalinę teisę.

¹ Direktyva 1999/62/EB.

² Direktyva (ES) 2019/520.

³ Reglamentas (EEB) Nr. 4058/89 ir Reglamentas (EEB) Nr. 3916/90.

⁴ Direktyva (ES) 2019/1161.

⁵ Direktyva (ES) 2010/40.

⁶ Reglamentas (ES) 2023/1804.

⁷ Direktyva 96/53/EB.

ES pabrėžia, kad reikia toliau derinti teisės aktus ir įsteigti nacionalinius prieigos punktus, kaip reikalaujama pagal ankstesnę intelektinės transporto sistemos *acquis*.

ES teigiamai vertina Albanijos pastangas visapusiškai laikytis ES kelių infrastruktūros saugumo valdymo *acquis* reikalavimų. ES primena, kad skiriamųjų ženklų ir kelių eismo saugumo srityje teisės aktai dar turi būti visiškai suderinti su ES *acquis*, be kita ko, su Direktyva dėl keitimosi informacija tarpvalstybiniu lygmeniu apie kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimus⁸.

ES teigiamai vertina tai, kad Albanija derina teisės aktus su vairuotojų kvalifikacijos *acquis*⁹, ir palankiai vertina prisiderinimą prie vairuotojo pažymėjimų *acquis*¹⁰, apie kurį pranešta. ES pabrėžia, kad nacionalinės teisės aktai turi būti visiškai suderinti su ES nuostatomis dėl transporto priemonių matmenų ir svorio¹¹. ES pabrėžia, kad reikia suderinti teisės aktus su vežimo kelių transportu veiklos¹² ir patekimo į krovinių vežimo keliais rinką¹³ ES *acquis*. ES pabrėžia, kad svarbu visapusiškai įgyvendinti tarptautinio keleivių vežimo *acquis*¹⁴, visų pirma kiek tai susiję su naujomis nuostatomis, įtrauktomis į Pirmąjį judumo dokumentų rinkinį.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija iš dalies suderino savo teisės aktus su socialinėmis nuostatomis, įskaitant vairavimo laiką ir poilsio laikotarpius¹⁵, ir prašo toliau dėti pastangas siekiant visiško jų įgyvendinimo. ES primygtinai ragina Albaniją užtikrinti visapusišką su tachografais susijusį įgyvendinimą ir užbaigti perėjimą prie išmaniosios versijos.

Geležinkelių transporto srityje ES palankiai vertina veiksmus, kurių imtasi siekiant atskirti infrastruktūros valdymą ir geležinkelių veiklą, nes tai yra bendros Europos geležinkelių erdvės kertinis akmuo. ES primygtinai ragina toliau stiprinti geležinkelių saugą, institucinę sistemą ir sąveikumo standartus, taip pat glaudžiau bendradarbiauti su Europos geležinkelio agentūra (EGA). ES taip pat pabrėžia, kad Albanija turi prisiderinti prie konkurencingo krovinių vežimo Europos geležinkeliais tinklo¹⁶ ir jį įgyvendinti, užtikrindama didesnę integraciją į ES transporto tinklą.

⁸ Direktyva (ES) 2015/413.

⁹ Direktyva (ES) 2022/2561.

¹⁰ Direktyva 2006/126/EB.

¹¹ Kai kurios sunkiųjų transporto priemonių vertės skiriasi nuo Direktyvos 96/53/EB I priede nustatytų verčių.

¹² Reglamentas (EB) Nr. 1071/2009.

¹³ Reglamentas (EB) Nr. 1072/2009.

¹⁴ Reglamentas (EB) Nr. 1073/2009 ir Reglamentas (ES) Nr. 361/2014.

¹⁵ Reglamentas (EB) Nr. 561/2006.

¹⁶ Direktyva 2012/34/ES su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2016/2370, ir atitinkami įgyvendinimo aktai.

ES prašo Albanijos suderinti savo teisės aktus su **Kombinuoto krovinių vežimo direktyva**¹⁷, įskaitant visišką jų suderinimą su ES perėjimu prie geležinkelių ir vandens transporto.

ES palankiai vertina tai, kad Albanija derina savo teisės aktus su oro transporto **keleivių teisių** ES *acquis*, ir ragina Albaniją toliau derinti savo teisės aktus su miesto ir tarp miestinių autobusų, vandens transporto ir geležinkelių keleivių teisių¹⁸ nuostatomis, įskaitant ES nuostatas dėl vežėjų atsakomybės, taip pat nuostatas dėl vykdymo užtikrinimo įstaigų ir jų priežiūros veiklos stiprinimo.

ES atkreipia dėmesį į Albanijos pažangą derinant savo teisės aktus su ES *acquis* **aviacijos** srityje, kiek tai susiję su patekimu į rinką. ES palankiai vertina tai, kad Albanija suderino savo teisės aktus su oro uostų mokesčių ir antžeminių paslaugų ES *acquis*. ES pabrėžia, kad Albanija turi suderinti savo teisės aktus su aviacijos saugos, aerodromų, orlaivio įgulos, bepiločių orlaivių, informacijos saugumo, paslaugų, Bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų (SESAR), rinkos veikimo, aplinkos triukšmo, darbo valandų, aviacijos saugumo, taip pat pranešimų apie įvykius teikimo ir aviacijos avarijų bei incidentų tyrimų *acquis*. ES taip pat atkreipia dėmesį į Albanijos dalinį prisiderinimą civilinės aviacijos saugumo srityje ir pabrėžia, kad reikia toliau dėti derinimo pastangas šioje srityje.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija iš dalies suderino savo teisės aktus su **jūrų transporto ir laivybos saugumo** ES *acquis*, ir ragina ją toliau tobulinti savo teisinę sistemą prekybos lengvinimo srityje, visų pirma sąveikumo, ataskaitų teikimo ir techninių specifikacijų srityse. ES pabrėžia, kad Albanija turi suderinti savo teisės aktus su jūrų uostų ir saugios laivybos ES *acquis*, įskaitant tokias sritis kaip Bendrijos laivų eismo stebėsena, tanklaivių projektavimo reikalavimai ir vėliavos valstybės kontrolė. ES ragina toliau dėti pastangas siekiant suderinti savo teisės aktus su *acquis*, kad būtų sumažintas poveikis aplinkai ir tarša, kartu laikantis Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) ir Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komiteto reikalavimų.

¹⁷ Direktyva 92/106/EEB.

¹⁸ Reglamentas (ES) Nr. 181/2011, Reglamentas (ES) Nr. 1177/2010 ir Reglamentas (ES) Nr. 2021/782.

ES palankiai vertina tai, kad Albanija išbraukta iš Paryžiaus susitarimo memorandumo dėl uosto valstybės kontrolės (Paryžiaus susitarimo memorandumas) juodojo sąrašo ir atkreipia dėmesį į tai, kad šiuo metu ji įtraukta į pilkąjį sąrašą. ES pabrėžia, kad Albanija turi sparčiau derinti savo teisės aktus su uosto valstybės kontrolės *acquis*, ir prašo jos imtis visų būtinų priemonių prisijungti prie Paryžiaus susitarimo memorandumo.

ES ragina Albaniją visiškai suderinti savo teisės aktus su uostų apsaugos stiprinimo¹⁹ *acquis* ir Laivų ir uostų įrenginių apsaugos stiprinimo reglamentu²⁰; ši *acquis* apima daugiau nei Tarptautinės jūrų organizacijos Tarptautinio laivų ir uosto įrenginių (terminalų) apsaugos kodekso privalomas tarptautines priemones.

ES pažymi, kad Albanija neturi laivybai tinkamų **vidaus vandenu**, o ežeruose vykdoma tik rekreacinė laivyba, ir kad neturi su ES bendrų baseinų, nors dėl ežerų yra sudaryti tarptautiniai transporto susitarimai su Šiaurės Makedonija ir Juodkalnija. ES pabrėžia, kad Albanija turi suderinti savo teisės aktus su laivų, patekimo į rinką, darbo vietų ir įgūdžių bei aplinkosaugos standartų *acquis*. Upių informacijos paslaugų *acquis* Albanijai būtų taikoma tik tuo atveju, jei šalis planuotų integruoti savo ežerus į transeuropinius transporto tinklus.

ES pabrėžia, kad aplinkos apsaugos aspektus svarbu integruoti į transporto sektorių, ir prašo Albanijos juos įtraukti į ES *acquis* transporto srityje įgyvendinimo etapą.

ES ragina Albaniją toliau **kovoti su korupcija transporto politikos srityje** taikant konkrečias sąžiningumo, atskaitomybės ir skaidrumo priemones, be kita ko, viešųjų sutarčių, licencijavimo ir leidimų bei patikrinimų srityse.

¹⁹ Direktyva (EB) 2005/65.

²⁰ Reglamentas (EB) Nr. 725/2004.

2. 15 skyrius. Energetika

Kalbant apie **horizontaliuosius energetikos teisės aktus**, ES palankiai vertina Albanijos 2021–2030 m. nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą (NEKSVP) ir prašo Albanijos užbaigti jo peržiūrą ir atnaujinimą atsižvelgiant į Energijos bendrijos 2030 m. tikslus bei rekomendacijas. ES primygtinai ragina Albaniją toliau derinti savo nacionalinės teisės aktus su Valdymo reglamentu²¹ ir pateikti įgyvendinimo rezultatus.

ES pabrėžia, kad reikia įtraukti Energijos bendrijos 2030 m. **energijos vartojimo efektyvumo** tikslus. ES primygtinai ragina Albaniją paspartinti savo teisės aktų ir institucinį derinimą su ES energijos vartojimo efektyvumo *acquis*, visų pirma Energijos vartojimo efektyvumo direktyva²² ir Pastatų energinio naudingumo direktyva²³, įskaitant būtinas taikytinas sankcijas. ES prašo Albanijos toliau plėtoti savo teisės aktus, įgyvendinant ilgalaikę renovacijos strategiją ir derinant prie ekologinio projektavimo ir produktų standartų. ES teigiamai vertina Albanijos teisės aktų derinimą su energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo²⁴ ES *acquis* – tai žingsnis, kuriuo prisidedama prie energijos vartojimo efektyvumo didinimo.

ES palankiai vertina Albanijos užmojus siekiant **atsinaujinančiųjų išteklių energijos** tikslų ir pabrėžia, kad reikia užbaigti teisės aktų derinimą su atsinaujinančiųjų išteklių energijos *acquis*, visų pirma biodegalų srityje. ES pabrėžia, kad svarbu baigti prisiderinimą prie leidimų išdavimo ES *acquis*²⁵, kad būtų paspartintas atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimas. ES prašo Albanijos užtikrinti savo gebėjimą skatinti naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją²⁶.

ES primygtinai ragina Albaniją užtikrinti dujų, elektros ir naftos **tiekimo saugumą**, išlaikyti pakankamai atsargų ir pradėti jas kaupti. ES prašo Albanijos dujų srityje įgyvendinti pagrindines nuostatas dėl naftos pasidalijimo mechanizmo ir užbaigti sertifikavimo procedūras. ES taip pat prašo Albanijos elektros energijos srityje suderinti savo teisės aktus su Pasirengimo valdyti riziką²⁷ *acquis*. ES pabrėžia, kad svarbu toliau derinti teisės aktus su Naftos produktų atsargų²⁸ *acquis*.

²¹ Reglamentas (ES) Nr. 2018/1999.

²² Direktyva (ES) 2018/2002.

²³ Direktyva 2010/31/ES su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2018/844. Ši teisinė sistema buvo panaikinta Direktyva (ES) 2024/1275 (nauja redakcija).

²⁴ Reglamentas (ES) 2017/1369.

²⁵ Reglamentas (ES) Nr. 2022/2577.

²⁶ Direktyva (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB.

²⁷ Reglamentas (ES) Nr. 2019/941.

²⁸ Tarybos direktyva 2009/119/EB.

ES atkreipia dėmesį į Albanijos pažangą, susijusią su **Elektros energijos integravimo dokumentų rinkiniu**²⁹, ir primygtinai ragina visiškai suderinti teisės aktus ir juos įgyvendinti. ES palankiai vertina perdavimo sistemos operatoriaus veiklos atskyrimą ir sertifikavimą ir pabrėžia veiksmus, kurių imtasi siekiant sukurti konkurencingą elektros energijos rinką. ES primygtinai ragina Albaniją prisiderinti prie pajėgumų skyrimo ir perkrovos valdymo, balansavimo ir prognozuojamo pajėgumo paskirstymo gairių, sistemos eksploatavimo gairių bei avarijų šalinimo ir veikimo atkūrimo tinklo kodekso, taip pat įgyvendinti einamosios paros rinką siekiant tolesnės integracijos į regionines ir ES elektros energijos sistemas.

ES atkreipia dėmesį į Albanijos pastangas prisiderinti prie **dujų vidaus rinkos**³⁰ *acquis* ir primygtinai ragina visiškai įgyvendinti visų pirma modelį „visiškas REMIT laikymasis“ ir ES energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros³¹ reikalavimus. ES pabrėžia, kad reikia toliau įgyvendinti gamtinių dujų rinkos taisykles pasitelkiant energetikos reguliavimo subjekto įgaliojimus.

ES pripažįsta, kad Albanija iš dalies suderino savo teisės aktus su **Euratomo *acquis* branduolinės ir radiacinės saugos bei apsaugos priemonių** srityje. ES prašo Albanijos užbaigti teisėkūros, institucinę ir veiklos derinimą su Euratomo reikalavimais. Tai apima užtikrinimą, kad visi Euratomo pirminės ir antrinės teisės aktai, taikomi visoms ES valstybėms narėms, neatsižvelgiant į tai, ar jos gamina branduolinę energiją, būtų tinkamai integruoti į jos nacionalinę teisę. Be to, ES ragina Albaniją dėti daugiau pastangų siekiant prisijungti prie Europos bendrijos skubaus keitimosi radiologine informacija sistemos (ECURIE) ir Europos radiologinių duomenų mainų platformos (EURDEP). ES ragina Albaniją toliau **kovoti su korupcija energetikos politikos srityje** taikant konkrečias sąžiningumo, atskaitomybės ir skaidrumo priemones, be kita ko, viešųjų sutarčių, licencijavimo ir leidimų bei patikrinimų srityse.

²⁹ Direktyva (ES) 2019/944, Reglamentas (ES) 2019/943, Reglamentas (ES) 2019/942 ir Reglamentas (ES) 2019/941.

³⁰ Direktyva 2009/73/EB, įskaitant Dujų tinklų kodeksus, Reglamentas (ES) 2017/460, Reglamentas (ES) 2017/459 ir Reglamentas (ES) Nr. 703/2015, Reglamentas (ES) 1227/2011.

³¹ Reglamentas (ES) 2019/942.

3. 21 skyrius. Transeuropiniai tinklai

ES pabrėžia, kad Albanija turi suderinti savo teisės aktus su **transeuropinių energetikos tinklų (TEN-E)** ES *acquis*. ES prašo Albanijos nustatyti ilgalaikį infrastruktūros planavimą, įgyvendinti būtinas strategijas, ištirti jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialą, susijusių tinklų plėtojimo potencialą ir pramonės ir transporto priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo potencialą, taip pat įvertinti investicijų į infrastruktūrą poreikius, visų pirma elektros energijos perdavimo, kaupimo ir tinklų pažangumo didinimo srityse. ES pabrėžia, kad Albanija turi didinti infrastruktūros leidimų išdavimo veiksmingumą ir atitiktį aplinkosaugos reikalavimams.

ES atkreipia dėmesį į Albanijos dalinį prisiderinimą prie **transeuropinių transporto tinklų (TEN-T)** ir primygtinai ragina šalį visapusiškai suderinti savo teisės aktus su susijusia visų rūšių transporto ES *acquis* ir užtikrinti jos vykdymą. ES taip pat atkreipia Albanijos dėmesį į naują TEN-T reglamentą³², kuris įsigaliojo 2024 m. ES pabrėžia, kad Albanija turi stiprinti savo institucinę struktūrą ir administracinius gebėjimus dėl TEN-T plėtojimo ir stebėsenos. ES taip pat primygtinai ragina Albaniją plėtoti būsimus TEN-T tinklo prioritetinius projektus ir toliau daryti pažangą siekiant užbaigti projektus, susijusius su Europos transporto koridoriais „Vakarų Balkanai–rytinė Viduržemio jūros dalis“.

ES ragina Albaniją toliau **kovoti su korupcija transeuropinių tinklų srityje**, taikant konkrečias sąžiningumo, atskaitomybės ir skaidrumo priemones, be kita ko, viešųjų sutarčių, licencijavimo ir leidimų bei patikrinimų srityse.

4. 27 skyrius. Aplinkosauga ir klimato kaita

ES ragina Albaniją užtikrinti, kad aplinkos apsaugos reikalavimai būtų integruoti apibrėžiant ir įgyvendinant kitų sektorių politiką ir kad būtų skatinamas efektyvus išteklių naudojimo, mažataršis ir atsparus klimato kaitos poveikiui vystymasis. ES taip pat pabrėžia, kad visos naujos investicijos jau turėtų būti vykdomos pagal nacionalinius aplinkos teisės aktus, atitinkančius *acquis*.

³² Reglamentas (ES) 2024/1679.

ES pažymi, kad Albanija padarė tam tikrą pažangą savo teisės aktus derindama su ES *acquis*, susijusia su **horizontaliaisiais aplinkos teisės aktais**, kurie dažnai vadinami „aplinkos teisės normomis“, tačiau pabrėžia, kad Albanija turi iš esmės pagerinti teisės aktų derinimą ir įgyvendinimą šiame sektoriuje. ES pabrėžia, kad turėtų būti stiprinami patikrinimų ir vykdymo užtikrinimo pajėgumai, visų pirma siekiant veiksmingiau užkirsti kelią nusikaltimams aplinkai ir su jais kovoti. ES pažymi, kad reikia tęsti planų, programų ir projektų poveikio aplinkai vertinimų derinimą. ES primygtinai ragina Albaniją užtikrinti veiksmingą poveikio aplinkai vertinimo (PAV)³³ ir Strateginio aplinkos vertinimo (SAV) direktyvų³⁴ suderinimą ir įgyvendinimą atliekant visapusiškus poveikio vertinimus siekiant užtikrinti, kad atitinkami viešieji planai ir programos būtų priimami, o įvairūs viešieji ir privatūs projektai būtų tvirtinami laikantis ES poveikio aplinkai vertinimo *acquis*, o rengiant su aplinka susijusius projektus ir planus veiksmingai dalyvautų visuomenė. Siekiant, kad tai būtų remiama, Albanija raginama stiprinti savo administracinius gebėjimus ir struktūras ir investuoti daug išteklių.

ES pažymi, kad Įstatymo dėl saugomų teritorijų (Įstatymas Nr. 21/2024) pakeitimai ir 2015 m. teisės aktų dėl strateginių investicijų galiojimo pratęsimas kelia susirūpinimą, nes dėl to saugomose teritorijose galima plataus masto turizmo veikla ir pramoninės investicijos, taip pat dabar leidžiama veikla, dėl kurios kyla pavojus Albanijos ekologinėms ir biologinėms įvairovės vertybėms, įskaitant galimas „Natura 2000“ teritorijas, o tai prieštarauja ES standartams.

ES palankiai vertina Albanijos įsipareigojimą ne vėliau kaip 2026 m. savo teisės aktus suderinti su Strateginio poveikio aplinkai vertinimo (SPAV) direktyva ir ne vėliau kaip 2027 m. – su Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) direktyva, taip pat ketinimą 2027 m. priimti veiksmų planą, be kita ko, stiprinti gebėjimus, priimti veiksmų gaires ir vykdyti stebėseną. ES taip pat atkreipia dėmesį į Albanijos ketinimą ne vėliau kaip 2027 m. užtikrinti, kad visos investicijos į infrastruktūrą ir poveikio aplinkai vertinimai visapusiškai atitiktų ES *acquis* ir apimtų tinkamą veiksmų koordinavimą ir poveikio vertinimą.

³³ Direktyva 2011/92/ES su pakeitimais, padarytais Direktyva 2014/52/ES.

³⁴ Direktyva 2001/42/EB.

ES taip pat pažymi, kad Albanija padarė pažangą derindama teisės aktus su Orhuso *acquis*, visų pirma teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo ir teisės kreiptis į teismą srityse, ir primygtinai ragina šalį tęsti šias pastangas. Ji pabrėžia, kad reikia skirti papildomo dėmesio siekiant užtikrinti, kad visuomenė, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, galėtų užginčyti planus, ir ragina Albaniją skubiai imtis veiksmų šiems klausimams spręsti laikantis Orhuso *acquis*. ES pakartoja, kad lygiai taip pat svarbu užtikrinti, kad asmenys ir NVO galėtų kreiptis į nacionalinius teismus pagal nustatytus standartus dėl teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais, taip pat, *inter alia*, gamtos, oro kokybės ir vandens sektoriuose, kur nėra aiškių ES antrinės teisės aktų nuostatų, o tik teismų praktika. Tačiau ES yra susirūpinusi dėl to, kad didesni investicijų į infrastruktūrą projektai praktiškai vykdyti neužtikrinant tinkamo skaidrumo ir konsultacijų procesų.

ES pabrėžia, kad Albanija užtikrino suderinimą su Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūros (INSPIRE) direktyva³⁵, ir prašo toliau plėtoti savo erdvinių duomenų infrastruktūrą ir užtikrinti, kad būtų renkami ir prieinami geoerdviniai aplinkos duomenys. ES taip pat palankiai vertina tai, kad buvo įsteigta Tarpinstitucinė kovos su nusikaltimais aplinkai grupė, ir pabrėžia, kad Albanija savo teisės aktus turi suderinti su Direktyva dėl nusikaltimų aplinkai³⁶. ES taip pat pabrėžia, kad Albanija turi savo teisės aktus suderinti su Atsakomybės už aplinkos apsaugą direktyva³⁷. ES taip pat prašo Albanijos aktyviai dalyvauti esamuose ES aplinkos apsaugos srities specialistų tinkluose (t. y. IMPEL, ENPE, EUFJE ir „EnviCrimeNet“) ir pabrėžia, kad svarbu stiprinti visų vykdymo užtikrinimo grandinės subjektų, be kita ko, teisminių institucijų ir aplinkos inspekcijų, pajėgumus ir atsparumą bandymams daryti nederamą įtaką. ES pažymi, kad Albanija pasinaudojo programos LIFE iniciatyvomis ir yra suinteresuota ateityje visapusiškai prisijungti prie šios programos. Be to, ES pabrėžia, kad svarbu numatyti patikimą būsimo *acquis* įgyvendinimo finansinį planavimą.

³⁵ Direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE).

³⁶ Direktyva (ES) 2024/1203.

³⁷ Direktyva 2004/35/EB.

ES pažymi, kad Albanija turi dėti daugiau pastangų, kad sustiprintų savo teisės aktų derinimą su ES **oro kokybės *acquis***, be kita ko, išplėsdama ir tobulindama oro stebėsenos sistemą. ES ragina Albaniją toliau dėti pastangas derinant teisės aktus su oro kokybės *acquis* ir ją įgyvendinant, stiprinti esamą stebėsenos sistemą ir struktūras, naudojamas renkant ir tvarkant duomenis bei teikiant būsimas ataskaitas Komisijai, stiprinti administracinius gebėjimus ir investuoti į būtinus žmogiškuosius išteklius bei įrangą. ES pabrėžia, kad Albanija turi nuolat dėti pastangas, kad būtų dar labiau sumažinta oro tarša. ES atkreipia dėmesį į Albanijos planus ne vėliau kaip 2026 m. atnaujinti savo oro kokybės strategiją ir valdymo planą, ne vėliau kaip 2028 m. išplėsti stebėseną ir parengti modeliavimą ir ne vėliau kaip 2027 m. visuomenei užtikrinti galimybę tikruoju laiku susipažinti su oro kokybės duomenimis. ES taip pat ragina Albaniją prieš įstojimą ratifikuoti Tolumų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Geteborgo protokolą.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad iki 2036 m. arba 6 metus nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo Direktyvos (ES) 2024/2881 dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje 13 ir 19 straipsnių visiško įgyvendinimo.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. ES prašo Albanijos persvarstyti savo prašymą dėl 19 straipsnio. ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio su 13 straipsniu susijusio prašymo, todėl prašo Albanijos pateikti išsamų KDIP, be kita ko, duomenis apie:

- a. padėti, susijusią su turimais kontrolės prietaisais;
- b. esamus teršalų lygius;
- c. šiuo metu turimas išmetamo teršalų kiekio stebėsenos priemonės;
- d. ES *acquis* įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ribinių verčių laikymąsi.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad iki 2036 m. arba 6 metus nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo Direktyvos (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo (NITKMI direktyva) 4 straipsnio ir II priedo visiško įgyvendinimo.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KDIP, be kita ko, duomenis apie:

- a. padėti, susijusią su į atmosferą išmetamu teršalų kiekiu, ir dabartines pastangas jį sumažinti;
- b. sunkumus, su kuriais ji susiduria siekdama įvykdyti išmetamo teršalų kiekio mažinimo tikslus;
- c. šiuo metu turimas išmetamo teršalų kiekio stebėsenos priemonės;
- d. ES *acquis* įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ribinių verčių laikymąsi.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija gerai derina teisės aktus dėl lakiųjų organinių junginių (LOJ) dažuose, ir į tai, kad ji iš dalies suderino teisės aktus dėl išmetamo LOJ kiekio. ES primygtinai ragina Albaniją įgyvendinti direktyvas ir skirti tinkamų finansinių ir žmogiškųjų išteklių.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad iki 2036 m. arba 6 metus nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo Direktyvos 2009/126/EB dėl II pakopos benzino garų grąžinimo degalinėse variklinių transporto priemonių bakus pildant degalų 3 straipsnio ir 1994 m. gruodžio 20 d. Direktyvos 94/63/EB dėl lakiųjų organinių junginių išsiskyrimo į aplinką laikant benzina ir tiekiant jį iš terminalų į degalines kontrolės 3 straipsnio 1 dalies, 4 straipsnio 1 dalies, 5 straipsnio 1 dalies ir 6 straipsnio 1 dalies visiško įgyvendinimo.

ES susipažino su informacija, pateikta siekiant pagrįsti šiuos du prašymus dėl lakiųjų organinių junginių *acquis*. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti atitinkamus išsamius KDIP, be kita ko, duomenis apie:

- a. dabartinę padėtį ir turimas su lakiaisiais organiniais junginiais susijusias technologijas;
- b. investicijas, kurių reikia ES tikslams pasiekti;
- c. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* įdiegimą.

ES pažymi, kad Albanija savo teisės aktus tik iš dalies suderino su **atliekų tvarkymo** *acquis* ir turi dėti daug pastangų, kad šiame sektoriuje būtų padaryta pažanga, be kita ko, įvertindama atliekų susidarymo ir atliekų apdorojimo poveikį aplinkai. ES taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija savo teisės aktus iš dalies suderino su Atliekų pagrindų direktyva³⁸, Elektros ir elektroninės įrangos atliekų direktyva³⁹, Pakuočių ir pakuočių atliekų reglamentu⁴⁰ ir dauguma ES *acquis* atliekų srityje. ES pabrėžia, kad Albanija turi savo teisės aktus suderinti su vienkartinį plastikinių gaminių *acquis*⁴¹. ES taip pat atkreipia dėmesį į naują atliekų vežimo⁴² ir baterijų⁴³ srities *acquis*, kuria nustatomi griežtesni tvarumo ir atliekų tvarkymo reikalavimai. ES ragina geriau įtraukti žiedinės ekonomikos aspektus, visų pirma atsižvelgti į su atliekomis nesusijusius gaminių gyvavimo ciklo aspektus.

ES atkreipia dėmesį į Albanijos įsipareigojimą didinti Albanijos teisės aktų suderinimo su ES *acquis* atliekų tvarkymo srityje lygį ir tobulinti bei stiprinti atliekų tvarkymo vidaus sistemą, įskaitant nacionalinės atliekų agentūros veiklos užtikrinimą, ir todėl 2025 m. priimti naują teisės aktą dėl atliekų tvarkymo ir dėl didesnės gamintojų atsakomybės.

³⁸ Direktyva 2008/98/ES.

³⁹ Direktyva 2012/19/ES.

⁴⁰ Reglamentas (ES) 2025/40. Direktyva 94/62/EB panaikinama nuo 2026 m. rugpjūčio 12 d., išskyrus konkrečias išimtis, kaip nurodyta reglamento 70 straipsnyje.

⁴¹ Direktyva 2019/904/ES.

⁴² Reglamentas (ES) 2024/1157.

⁴³ Reglamentas (ES) 2023/1542.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad iki 2036 m. arba 6 metus nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo Atliekų pagrindų direktyvos 2008/98/EB 11 ir 22 straipsnių visiško įgyvendinimo.

ES susipažino su Albanijos pateikta informacija, skirta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KDIP, be kita ko, duomenis apie:

- a. dabartinę padėtį, susijusią su iššūkiais atliekų tvarkymo srityje, įskaitant su infrastruktūra ir surinkimu susijusius klausimus;
- b. finansinius ir techninius apribojimus, susijusius su tikslu ne vėliau kaip 2030 m. visoje šalyje pradėti biologinių atliekų surinkimą;
- c. pagrindines investicijas, įskaitant išlaidų prognozes, reikalingas integruotai atliekų tvarkymo sistemai;
- d. visuomenės informuotumo ir dalyvavimo didinimo strategijas;
- e. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* tikslų įdiegimą.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad iki 2040 m. arba 10 metų nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo Pakuočių ir pakuočių atliekų reglamento (ES) 2025/40 50 ir 52 straipsnių visiško įgyvendinimo.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KRĮP, be kita ko, duomenis apie:

- a. pagrindinių medžiagų perdirbimą ir susijusias transportavimo išlaidas;
- b. investicijas, kurių reikia, kad būtų laikomasi ES *acquis*;
- c. didesnės gamintojo atsakomybės raidą;
- d. pakuočių atliekų kiekio svyravimus dėl turizmo;
- e. iššūkius, susijusius su užstato grąžinimo sistemos įgyvendinimu ir parama perdirbančioms MVĮ;
- f. visuomenės informuotumo ir dalyvavimo didinimo strategijas;
- g. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* įdiegimą.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad iki 2036 m. arba 6 metus nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų 5 ir 6 straipsnių visiško taikymo.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KDĮP, be kita ko, duomenis apie:

- a. iššūkius, susijusius su šalinimu sąvartynuose ir pagrindiniu atliekų apdorojimu;
- b. investicijas, reikalingas komunalinių atliekų šalinimui sąvartynuose, perdirbimui ir naudojimui, kad būtų įvykdyti ES *acquis* reikalavimai;
- c. perdirbimo pajėgumus ir eksporto išlaidas;
- d. žaliųjų atliekų kompostavimo ir maisto atliekų perdirbimo planų statusą;
- f. visuomenės informuotumo ir dalyvavimo didinimo strategijas;
- g. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* įdiegimą.

ES atkreipia dėmesį į Albanijos pažangą įgyvendinant ES *acquis* vandens kokybės srityje ir pabrėžia, kad svarbu skirti reikiamų administracinių ir finansinių išteklių, kad būtų užtikrintas veiksmingas įgyvendinimas. ES taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija savo teisės aktus suderino su Vandens pagrindų direktyva (VPD). ES primygtinai ragina užbaigti rengti upių baseinų valdymo planus dėl visų upių baseinų rajonų ir užtikrinti jų įgyvendinimo finansavimą. ES taip pat atkreipia dėmesį į Albanijos geros struktūros institucinę sistemą, susijusią su miesto nuotekų valymu, taip pat į didelius investicijų ir pajėgumų poreikius šioje srityje. ES pabrėžia, kad siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą ir aplinką svarbu išlaikyti aukštus vandens kokybės standartus. ES primena saugaus ir švaraus geriamojo vandens svarbą. ES taip pat primygtinai ragina Albaniją toliau derinti teisės aktus su geriamojo vandens srities *acquis* nuostatomis⁴⁴. ES pabrėžia, kad Albanija turi turėti parengusi planus, kaip greitai ir veiksmingai reaguoti į potvynius. ES ragina Albaniją imtis veiksmų, kad prastos vandens kokybės maudyklose būtų įgyvendinamos tinkamos valdymo priemonės, o prireikus būtų nustatytas draudimas maudytis, laikantis maudyklų vandens srities *acquis*⁴⁵. ES taip pat pabrėžia, kad svarbu plėtoti veikiančią vandens stebėsenos sistemą siekiant identifikuoti užterštus vandens telkinius ir nustatyti nitratams jautrias zonas.

ES pabrėžia, kad Albanija turi suderinti savo teisės aktus su Jūrų strategijos pagrindų direktyva ir skirti pakankamai išteklių jai įgyvendinti. ES primygtinai ragina Albaniją paspartinti pažangą, susijusią su Požeminio vandens direktyva, siekiant visiško suderinimo, ir stiprinti savo administracinius bei techninius pajėgumus. ES prašo Albanijos savo teisės aktus geriau suderinti su aplinkos kokybės standartų *acquis*⁴⁶ sukuriant stebėsenos sistemą ir stiprinant pajėgumus.

ES pabrėžia, kad nepaisant pastebimos pažangos, padarytos įgyvendinant Potvynių direktyvą, Albanija turi turėti parengusi planus, kaip greitai ir veiksmingai reaguoti į potvynius, taip pat turi nuolat koordinuoti veiksmus su Vandens pagrindų direktyva, stiprinti civilinės saugos institucijas ir rengti konsultacijas, kad būtų pasirengta būsimiems iššūkiams.

⁴⁴ Direktyva (ES) 2020/2184.

⁴⁵ Komisijos įgyvendinimo sprendimas 2011/321/ES.

⁴⁶ Direktyva 2008/105/EB.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad ji būtų atleista nuo Vandens pagrindų direktyvos 2000/60/EB 4, 8, 11, 13 ir 16 straipsnių visiško įgyvendinimo. ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija nustatys pereinamojo laikotarpio trukmę parengusi KDĮP.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KDĮP, be kita ko, duomenis apie:

- a. dabartinę vandens kokybės padėtį ir vandens kokybės stebėsenos planus;
- b. pagrindinės infrastruktūros vandens valymo įrenginius, teisinius ir institucinius iššūkius, susijusius su ES *acquis*;
- c. išsamią informaciją apie vandens saugą, kokybės stebėseną ir naujus teršalus;
- d. reikalingas investicijas, trumpalaikių, vidutinės trukmės ir ilgalaikių veiksmų išlaidas ir tvarkaraštį;
- e. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* tikslų įdiegimą.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad nuo 2027 m. iki 2050 m. arba 20 metų nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo Direktyvos (ES) 91/271/EEB dėl miesto nuotekų valymo (MNVD) 3 straipsnio 1 dalies, 4 straipsnio 1 dalies, 5 straipsnio 2 dalies, 6 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio visiško įgyvendinimo.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KDĮP, kuriame atspindėtų reikalavimai, nustatyti nauja redakcija išdėstytoje Miesto nuotekų valymo direktyvoje (ES) 2024/3019, be kita ko, duomenis apie:

- a. dabartinę esamų vandens valymo įrenginių padėtį;
- b. investicijas ir gebėjimų stiprinimo priemones, kad būtų laikomasi MNVD reikalavimų;
- c. pagrindinius nuotekų surinkimo ir valymo, kurie turės būti pradėti ne vėliau kaip 2040 m. ir 2050 m., etapus;
- d. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* įdiegimą.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad iki 2040 m. arba 10 metų nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo Direktyvos (ES) 2020/2184 dėl žmonių vartoti skirtos vandens kokybės (GVD) 5 ir 14 straipsnių bei I priedo A ir C dalių visiško įgyvendinimo.

ES atkreipia dėmesį į informaciją, pateiktą jos prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KDIP, be kita ko, duomenis apie:

- a. dabartinę geriamojo vandens kokybės padėtį ir stebėsenos planus;
- b. investicijų prioritetų nustatymą, finansavimą ir pereinamojo laikotarpio planus, kuriais siekiama reaguoti į administracinius, finansavimo ir įperkamumo iššūkius;
- c. finansines pastangas ir gebėjimų stiprinimo strategijas;
- d. vandens kokybės stebėsenos, reikalavimų ir rizika grindžiamo požiūrio laikymosi etapus iki 2040 m.;
- e. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* įdiegimą.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad ji būtų atleista nuo Direktyvos 91/676/EEB dėl vandens apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių 3, 4, 5 ir 6 straipsnių visiško įgyvendinimo. ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija nustatys pereinamojo laikotarpio trukmę parengusi KDIP.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KDIP, be kita ko, duomenis apie:

- a. identifikuotus užterštus vandens telkinius arba telkinius, kuriems gresia tarša, ir nustatytas nitratams jautrias zonas;

- b. rengiamus savanoriškus žemės ūkio praktikos kodeksus ir priimtus privalomus ūkininkams skirtus veiksmų planus;
- c. vandens kokybės stebėseną siekiant kontroliuoti taršą nitratais ir su mėšlu į dirvą patenkančio azoto kiekio ribojimą;
- d. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* įdiegimą.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad ji būtų atleista nuo Direktyvos 2006/118/EB dėl požeminio vandens apsaugos nuo taršos ir jo būklės blogėjimo 3 ir 6 straipsnių visiško įgyvendinimo. ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija nustatys pereinamojo laikotarpio trukmę parengusi KDIP.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KDIP, be kita ko, duomenis apie:

- a. požeminio vandens būklės vertinimo kriterijus (ES masto požeminio vandens kokybės standartų taikymo ir nacionalinių ribinių verčių nustatymo bei taikymo tvarkaraštį);
- b. identifikuotas reikšmingas ir nuolatinės teršalų koncentracijos požeminio vandens telkiniuose, kuriems gresia rizika, didėjimo tendencijas ir nustatytus pradinis tendencijų pakeitimo taškus;
- c. teršalų patekimo į požeminį vandenį prevencijos ar ribojimo priemonės;
- d. požeminio vandens telkinių apibūdinimo, nustatymo ir būklės vertinimo proceso rėmimo priemonės;
- e. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* įdiegimą.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė nustatyti pereinamąjį laikotarpį, kad jai būtų taikoma išimtis dėl Direktyvos 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo 7 straipsnyje išdėstytų planų visapusiško įgyvendinimo. ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija nustatys pereinamojo laikotarpio trukmę parengusi KDIP.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KDIP, be kita ko, duomenis apie:

- a. nebaigtų potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių užbaigimą;
- b. galutinių potvynių rizikos zonų planų parengimą ir upių baseinų planų patvirtinimą;
- c. visų planų įgyvendinimą ir stebėseną, nes šiuo metu vykdomas tik vienas planas;
- d. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant poįstatyminių aktų dėl potvynių rizikos valdymo rengimą ir laipsnišką ES *acquis* įdiegimą.

ES primena **gamtos apsaugos** svarbą siekiant apsaugoti Europos biologinę įvairovę. ES primygtinai ragina suderinti teisės aktus su laukinių paukščių⁴⁷ ir buveinių⁴⁸ *acquis*, taip pat primygtinai ragina vykdyti veiksmingą stebėseną, duomenų rinkimą ir aiškiai nustatyti valdžios institucijų atsakomybę, be kita ko, savivaldos lygmeniu. Albanija turi užbaigti visų pareigų pagal šias direktyvas derinimą ir paspartinti įgyvendinimą. ES reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad pagal iš dalies pakeistą Saugomų teritorijų įstatymą leidžiama vykdyti infrastruktūros projektus, kurie galėtų kelti grėsmę biologinei įvairovei ir „Natura 2000“ teritorijoms, todėl primygtinai ragina Albaniją nedelsiant imtis veiksmų, kad atitinkami nacionalinės teisės aktai būtų suderinti su ES gamtos apsaugos *acquis*. ES taip pat primygtinai ragina suderinti teisės aktus su ES gamtos išsaugojimo standartais. ES ragina Albaniją prieš leidžiant vykdyti infrastruktūros projektus deramai įvertinti, ar jie atitinka ES biologinės įvairovės ir gamtos apsaugos standartus. ES prašo Albanijos stiprinti reikalavimų neatitinkančių zoologijos sodų licencijavimo, tikrinimo bei uždarymo procesus ir gerinti suderinimą su CITES reglamentu⁴⁹ gerinant stebėseną ir vykdymo užtikrinimą. ES ragina Albaniją toliau derinti teisės aktus su GNNP⁵⁰, medienos⁵¹ ir FLEGT⁵² reglamentais, Reglamentu dėl įtakos miškų naikinimui neturinčių produktų⁵³ ir Gamtos atkūrimo reglamentu⁵⁴ bei su Pasaulinės biologinės įvairovės strategijos tikslais.

⁴⁷ Direktyva 2009/147/EB.

⁴⁸ Direktyva 92/43/EEB.

⁴⁹ Reglamentas (EB) Nr. 338/97.

⁵⁰ Reglamentas (ES) Nr. 511/2014.

⁵¹ Reglamentas (ES) Nr. 995/2010.

⁵² Reglamentas (EB) Nr. 2173/2005.

⁵³ Reglamentas (ES) 2023/1115.

⁵⁴ Reglamentas (ES) 2024/1991.

ES pabrėžia, kad svarbu riboti **cheminių medžiagų** poveikį aplinkai. ES prašo Albanijos suderinti savo teisės aktus su Biocidų reglamentu⁵⁵ ir skirti daugiau išteklių tikrinimui bei vykdymo užtikrinimui. ES pabrėžia, kad svarbu teisės aktus suderinti su REACH reglamentu⁵⁶ ir jį įgyvendinti, be kita ko, stiprinant tikrinimo išteklius, taip pat su Reglamentu dėl išankstinio pranešimo apie sutikimą (IPS)⁵⁷, Asbesto direktyva⁵⁸ ir Gyvsidabrio reglamentu⁵⁹. ES taip pat prašo Albanijos užbaigti derinimą su Reglamentu dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo (CLP)⁶⁰. ES primygtinai ragina Albaniją suderinti savo teisės aktus su Direktyva dėl bandymų su gyvūnais, ypač daug dėmesio skiriant joje pateiktoms apibrėžtims. ES taip pat pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant suderinti teisės aktus su Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų (POT), ypač tikrinimo ir vykdymo užtikrinimo srityse.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo Reglamento (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo 26, 29, 33, 34, 43, 89 straipsnio 2–3 dalių, 94 straipsnio 1 dalies ir 95 straipsnio visiško įgyvendinimo.

ES susipažino su informacija, pateikta šiam prašymui pagrįsti. Vis dėlto ES mano, kad reikės išsamesnės informacijos, kad ES galėtų priimti poziciją dėl šio prašymo, ir prašo Albanijos pateikti išsamų KRIP, be kita ko, duomenis apie:

- a. biocidinių produktų registravimo reikalavimų laikymąsi;
- b. dalijimąsi duomenimis;
- c. abipusį pripažinimą ir leidimus;
- d. įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant laipsnišką ES *acquis* įdiegimą.

⁵⁵ Reglamentas (ES) Nr. 528/2012.

⁵⁶ Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006.

⁵⁷ Reglamentas (ES) Nr. 649/2012.

⁵⁸ Direktyva 2009/148/EB.

⁵⁹ Reglamentas (EB) Nr. 1102/2008.

⁶⁰ Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija prastai derina teisės aktus su ES teisės aktais dėl **pramoninės taršos ir rizikos valdymo**. ES primygtinai ragina Albaniją dėti daugiau pastangų siekiant teisės aktus suderinti su Pramoninių išmetamų teršalų direktyva (PITD) ir Europos išleidžiamų ir perduodamų teršalų registro reglamentu, juos įgyvendinti ir užtikrinti jų vykdymą, kad būtų pradėta laikytis visiškai integruoto požiūrio ir atidžiai stebima abiejų teisės aktų peržiūra. ES prašo Albanijos imtis būtinų veiksmų siekiant nuosekliai įgyvendinti Seveso *acquis*. ES taip pat primygtinai ragina skubiai suderinti nuostatas dėl asbesto, visų pirma pastatų griovimo ir atliekų tvarkymo srityse. ES taip pat prašo Albanijos užtikrinti, kad jos ekologinis ženklavimas po įstojimo atitiktų ES ekologinį ženklą. ES taip pat ragina šalį dėti daugiau pastangų aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos srityje, padėti įmonėms įsdiegti sistemą ir vykdyti komunikacijos kampanijas.

ES atkreipia dėmesį į tai, kad Albanija paprašė pereinamojo laikotarpio, kad [10] metų nuo įstojimo į ES dienos ji būtų atleista nuo kelių į Direktyvos 2010/75/EB dėl pramoninių išmetamų teršalų II, III ir V skyrius įtrauktų straipsnių visiško įgyvendinimo. ES susipažino su informacija, pateikta siekiant pagrįsti šį prašymą dėl pramoninės taršos. Vis dėlto ES mano, kad bus reikalinga išsamesnė informacija tam, kad ES galėtų parengti poziciją dėl šio prašymo. Šis prašymas turi būti apsvarstytas taip pat dėl Direktyvos (ES) 2024/1785, kuria iš dalies keičiama pirmiau nurodyta direktyva ir kuri bus taikoma nuo 2026 m. ES prašo Albanijos pateikti išsamų KDĮP, be kita ko, informaciją apie:

- a. dabartinę pramoninių išmetamų teršalų lygio padėtį;
- b. pramonės įrenginių stebėsenos, ataskaitų dėl jų teikimo ir leidimų išdavimo sistemų sukūrimą;
- c. planą dėl užtikrinimo, kad pramonės įrenginiai visiškai atitiktų PITD reikalavimus, įskaitant numatomas išlaidas;
- d. geriausių prieinamų gamybos būdų (GPGB) sprendimų priėmimo strategiją;
- e. investicijas, kurių reikia ES *acquis* tikslams pasiekti;
- f. laipsnišką ES *acquis* įdiegimo ir įgyvendinimo tvarkaraštį.

ES pažymi, kad Albanija savo teisės aktus iš dalies suderino su **Triukšmo** direktyva. ES primygtinai ragina Albaniją nustatyti, kurie keliai, geležinkeliai, oro uostai ir aglomeracijos patenka į direktyvos taikymo sritį, ir atitinkamai parengti strateginius triukšmo žemėlapius ir triukšmo mažinimo veiksmų planus. ES palankiai vertina Albanijos dalyvavimą Sąjungos **civilinės saugos** mechanizme (SCSM). ES ragina šalį toliau tobulinti savo civilinės saugos sistemą. ES prašo Albanijos savo nacionalinę ekstremalių situacijų ryšių sistemą susieti su Bendra ekstremalių situacijų ryšių ir informacinė sistema (CECIS).

Klimato kaitos klausimu ES pabrėžia, kad Albanija turi paspartinti savo teisės aktų derinimą su ES klimato *acquis*, nes šiuo metu šis derinimas nėra pakankamo lygio. ES palankiai vertina tam tikrą pažangą, kurią padarė Albanija priimdama įstatymą dėl **klimato** ir integruotą nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą (NEKSVP). ES pabrėžia, jog Albanijai reikia plėtoti pastangas, kad būtų toliau įgyvendinama nacionalinė išmetamo ir absorbuojamo ŠESD kiekio apskaičiavimo sistema, ir užtikrinti Valdymo reglamente nustatytų ataskaitų teikimo reikalavimų laikymąsi. ES prašo Albanijos priimti ilgalaikę strategiją, kurioje būtų nustatytas tikslas iki 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą.

ES ragina Albaniją toliau derinti teisės aktus su atitinkama *acquis* dėl degalų kokybės, visų pirma dėl biodegalų mišinių ir gazolio, naudojamų ne keliais judančiuose mechanizmuose. ES prašo Albanijos suderinti teisės aktus su ES *acquis* ozono sluoksnį ardančių medžiagų ir fluorintų dujų srityje.

ES pabrėžia, kad svarbu, jog Albanija darytų pažangą ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ES ATLPS) srityje, visų pirma perimtų ir įgyvendintų ES stebėsenos, ataskaitų teikimo, tikrinimo ir akreditavimo (SATTA) teisės aktus⁶¹, įskaitant teisės aktus dėl jūrų transporto stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo⁶². ES pabrėžia, kad Albanija taip pat turi suderinti savo teisės aktus su ES ATLPS antrinės teisės aktais, įskaitant teisės aktus dėl Sąjungos registro, nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymo, pardavimo aukcionuose ir laivybos sektoriaus.

⁶¹ Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 ir Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 su padarytais pakeitimais.

⁶² Reglamentas (ES) 2015/757.

ES taip pat pabrėžia, kad Albanija turi prisiderinti prie pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (PADKM) ir plėtoti būtinus jos mutinės administracijos pajėgumus, todėl prašo šalies pradėti parengiamuosius darbus.

ES pabrėžia, kad reikia dėti daugiau pastangų žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (LULUCF) srityse. ES pabrėžia, kad lengvųjų automobilių, furgonų ir sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio standartai nėra pakankamai suderinti, todėl prašo Albanijos įdiegti tinkamas stebėsenos ir ataskaitų teikimo sistemas⁶³.

ES prašo Albanijos pradėti svarstyti galimybę ne vėliau kaip 2030 m. įdiegti anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) leidimų išdavimo sistemą, o naftos bei dujų bendrovėms nustatyti pareigas finansuoti saugojimo pajėgumus.

ES prašo Albanijos tęsti **kovą su korupcija aplinkos srityje** taikant konkrečias sąžiningumo, atskaitomybės ir skaidrumo priemones, be kita ko, viešųjų sutarčių, licencijavimo ir leidimų bei patikrinimų srityse.

* * *

Atsižvelgdama į dabartinę Albanijos pasirengimo padėtį ir su sąlyga, kad Albanija atitiks tarpinius 1 grupės kriterijus, ES pažymi, jog laikantis nuostatos, kad Albanija toliau turi daryti pažangą derindamasi prie ES *acquis*, apimančios toliau nurodytus skyrius, ir ją įgyvendindama, ir nedarant poveikio jokioms papildomoms sąlygoms, nustatytoms tolesniuose kriterijuose, apibrėžtuose 4 grupei, šiuos skyrius preliminarai bus galima uždaryti tik tada, kai ES įsitikins, jog laikomasi toliau nurodytų kriterijų.

⁶³ Pagal Reglamentą (ES) 2019/631, Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2021/392 dėl lengvųjų automobilių ir lengvųjų komercinių transporto priemonių ir Reglamentą (ES) 2019/1242 dėl sunkiųjų transporto priemonių.

14 skyrius. Transporto politika

- Albanija yra gerokai pasistūmėjusi derindama savo teisės aktus su ES *acquis* dėl kelių mokesčių ir rinkliavų.
- Albanija suderino savo teisės aktus su ES *acquis* reikalavimais dėl pavojingų krovinių vežimo, socialine *acquis* kelių transporto srityje, taisyklėmis dėl galimybių verstis profesine vežimo kelių transportu veikla ir dėl tam tikrų tipų sunkiasvorių krovinių transporto priemonių matmenų ir svorio, taip pat su Techninės apžiūros direktyva⁶⁴ ir Transporto priemonių registracijos dokumentų direktyva⁶⁵.
- Albanija prisijungė prie intelektinės kelių ir geležinkelių transporto sistemos ir pradėjo ją įgyvendinti.
- Albanija užtikrino, kad visapusiškai veiktų kompetentinga, nepriklausoma ir veiksminga geležinkelių reglamentavimo institucija, nacionalinė saugos institucija ir nacionalinė tyrimų įstaiga. Albanija užtikrino suderinimą su ES *acquis* geležinkelių saugos ir sąveikumo srityje.
- Albanija savo teisės aktus suderino su *acquis* oro eismo valdymo, orlaivių naudojimo skrydžiams ir pranešimų apie įvykius bei aviacijos avarijų ir incidentų tyrimo srityse.
- Albanija padarė pažangą derindama teisės aktus su ES jūrų saugos ir saugumo srities *acquis* ir ėmėsi būtinų priemonių, kad ji būtų išbraukta iš pilkojo sąrašo.
- Albanija suderino savo teisės aktus su *acquis* dėl visų rūšių transporto keleivių teisių ir užtikrino, kad šaliai įstojus į ES veiks nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos.

⁶⁴ Direktyva 2014/45/ES.

⁶⁵ Direktyva 1999/37/EB.

15 skyrius. Energetika

- Albanija suderino savo teisės aktus su energijos vidaus rinkos *acquis*, visų pirma su elektros energijos integravimo dokumentų rinkiniu.
- Albanija suderino savo teisės aktus su *acquis* energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityse, įskaitant įgyvendinimo teisės aktus, ir padarė pažangą juos įgyvendindama
- Albanija suderino savo teisės aktus su reikalavimais dėl privalomų naftos atsargų ir Reglamentu dėl pasirengimo valdyti riziką elektros energijos sektoriuje⁶⁶, be kita ko, paskyrė kompetentingą instituciją, kuri valdytų energijos atsargas, ir pradėjo kaupti faktines atsargas.

21 skyrius. Transeuropiniai tinklai

- Albanija savo teisinę sistemą suderino su TEN-E reglamentu⁶⁷.
- Po tinkamų konsultacijų Albanija susitarė su Europos Komisija dėl būsimų TEN-T tinklo prioritetinių projektų. Albanija yra pasistūmėjusi savo teisės aktus derindama su TEN-T reglamentu⁶⁸ ir padarė pakankamą pažangą užbaigdamą projektus, susijusius su Europos transporto koridoriais „Vakarų Balkanai–rytinė Viduržemio jūros dalis“.
- Albanija užtikrino adekvačius institucinius ir administracinius gebėjimus, atitinkančius aukštus sąžiningumo standartus, kurių reikia su šio skyriaus *acquis* susijusiems įsipareigojimams vykdyti.

⁶⁶ Direktyva 2009/119/EB ir Reglamentas (ES) Nr. 2019/941.

⁶⁷ Reglamentas (ES) 2022/869.

⁶⁸ Reglamentas (ES) 2024/1679.

27 skyrius. Aplinkosauga ir klimato kaita

- Albanija suderino savo teisės aktus su horizontaliaja aplinkos *acquis*⁶⁹ ir padarė apčiuopiamą pažangą siekdama gerų įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo rezultatų šioje srityje, įskaitant poveikio vertinimą (Poveikio aplinkai vertinimo ir Strateginio poveikio aplinkai vertinimo direktyvos), ypač investicijų į infrastruktūrą srityje, kartu užtikrindama, kad būtų laikomasi reikalavimų dėl visuomenės dalyvavimo, tarpvalstybinių konsultacijų ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais. Albanija įrodė, kad iki įstojimo dienos ji bus pasirengusi veiksmingai įgyvendinti horizontaliuosius teisės aktus ir užtikrinti jų vykdymą. Albanija užtikrina, kad jos nacionalinė erdvinių duomenų infrastruktūra atitiktų INSPIRE direktyvą.
- Albanija suderino savo teisės aktus su ES *acquis* dėl nusikaltimų aplinkai ir padarė apčiuopiamą pažangą siekdama svarių rezultatų tokių nusikaltimų aplinkai kaip nusikaltimai laukinei gamtai ir buveinių būklės blogėjimo, neteisėto atliekų vežimo ar išmetimo, taršos nusikaltimų ir neteisėtos prekybos pavojingomis medžiagomis srityje.
- Albanija toliau derina savo teisės aktus su atitinkama ES *acquis* dėl oro kokybės⁷⁰ ir tam tikrų oro teršalų⁷¹. Ji kasmet teikia išmetamųjų teršalų ataskaitas pagal Nacionalinių išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo įsipareigojimų (NITKMĮ) direktyvą⁷², priėmė Nacionalinę oro taršos kontrolės programą ir pateikė 2030 m. ekonomiškai efektyvios išmetamųjų teršalų kontrolės strategijų analizę. Albanija toliau imasi priemonių oro kokybei gerinti, visų pirma teritorijose, kuriose viršijamos ES ribinės vertės, ir rengia arba atnauja oro kokybės planus, kaip numatyta Aplinkos oro kokybės direktyvoje⁷³.

⁶⁹ Tarybos direktyva 2011/92/ES su pakeitimais, padarytais direktyvomis 2014/52/ES, 2001/42/EB, 2003/4/EB, 2003/35/EB, 2004/35/EB, (ES) 2024/1203 ir 2007/2/EB.

⁷⁰ Direktyva (ES) 2024/2881.

⁷¹ Direktyva 2016/2284/ES.

⁷² Direktyva 2016/2284/ES.

⁷³ Direktyva (ES) 2024/2881.

- Albanija toliau derina teisės aktus su atitinkama ES atliekų srities *acquis*, laikydamosi atliekų hierarchijos, ir skiria tinkamą finansavimą investicijoms į infrastruktūrą. Albanija rengia atliekų prevencijos programas ir nacionalinius bei regioninius atliekų tvarkymo planus, į kuriuos įtraukiama informacija apie visus atliekų srautus ir jų valdymo sprendimus, įskaitant atliekų tvarkymo infrastruktūros rūšį ir pajėgumą, rūšiuojamojo surinkimo sistemas ir ekonomines priemones. Albanija savo teisės aktus toliau derina su ES vandens sektoriaus *acquis* ir rengia upių baseinų valdymo planus, skirtus kiekvienam tik jos teritorijoje esančiam upės baseino rajonui, įskaitant tarpvalstybinių upių baseinų rajonų dalis, kurios yra jos teritorijoje, ir užtikrina, kad būtų nustatytas šių planų tarptautinio koordinavimo teisinis pagrindas ir mechanizmai. Albanija yra pasiekusi pažangų derinimo su geriamojo vandens teisės aktais lygį ir toliau derina teisės aktus su Jūrų strategijos pagrindų direktyva.
- Albanija toliau derina teisės aktus su ES gamtos apsaugos *acquis*⁷⁴; ji, be kita ko, panaikino nesuderinamas nuostatas, priimtas iš dalies pakeitus Saugomų teritorijų įstatymą (Įstatymas Nr. 21/2024), ir panaikino 2015 m. teisės aktus dėl strateginių investicijų. Albanija pateikė Komisijai siūlomų „Natura 2000“ teritorijų sąrašą, kuris pakankamai apima buveinių tipus ir rūšis pagal Paukščių direktyvos ir Buveinių direktyvos reikalavimus. Albanija užtikrina „Natura 2000“ tinklo administravimo pajėgumus, be kita ko, suteikė tinkamą nustatytų teritorijų apsaugos statusą ir veiksmingai įgyvendina būtinas apsaugos priemones, kad jos būtų išsaugotos ir būtų pagerinta jų būklė. Albanija įrodė, kad įstojimo į ES dieną ji bus visapusiškai pasirengusi užtikrinti ES gamtos apsaugos *acquis* reikalavimų įgyvendinimą ir vykdymą.

⁷⁴ Reglamentas (ES) 2024/1991, Reglamentas (ES) Nr. 1143/2014, Tarybos direktyva 1999/22/EB, Direktyva 2010/63/ES, Direktyva 2009/147/EB, Tarybos direktyva 92/43/EEB, Reglamentas (ES) Nr. 511/2014, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 338/97, Reglamentas (EB) Nr. 1007/2009, Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3254/91, Reglamentas (ES) 995/2010, Reglamentas (ES) 2023/1115, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2173/2005.

- Albanija padarė pažangą savo teisės aktus derindama su *acquis* cheminių medžiagų⁷⁵, triukšmo⁷⁶ ir civilinės saugos srityse ir įrodė, kad stojimo dieną ji bus visapusiškai pasirengusi užtikrinti ES reikalavimų įgyvendinimą ir vykdymą.
- Albanija yra padariusi pažangą savo teisės aktus derindama su ES klimato srities *acquis*⁷⁷ ir yra įrodžiusi, kad po įstojimo ji bus pasirengusi ją įgyvendinti ir užtikrinti jos vykdymą. Albanija yra parengusi patikimą stebėsenos ir ataskaitų teikimo sistemą, laikydamasi Valdymo reglamente nustatytų ataskaitų teikimo reikalavimų. Albanija parengė ilgalaikę strategiją, suderinimą su ES 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslu.
- Albanija yra padariusi pažangą derindama teisės aktus su ES *acquis* apyvartinių taršos leidimų prekybos srityje, visų pirma ji priėmė teisės aktus dėl Europos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ES ATLPS)⁷⁸ veikimo ir jų vėlesnių pakeitimų. Visų pirma Albanija užtikrino, kad pagal visapusiškai taikomą ES ATLPS būtų priimti ir įgyvendinti atitinkami jūrų sektoriaus stebėsenos ir ataskaitų teikimo, akreditavimo ir tikrinimo (MRVA) ir stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo (MRV) teisės aktai. Albanija dar geriau suderino savo teisės aktus su Sąjungos registru, nemokamų apyvartinių taršos leidimų paskirstymu ir pardavimu aukcione. Albanija užtikrino pakankamą pažangą, kad po įstojimo galėtų įgyvendinti PADKM.
- Albanija įrodė, kad visų lygmenų administraciniai organai, įskaitanti patikrinimo tarnybas, turi aukštų sąžiningumo standartų laikymosi adekvačius pajėgumus, gali stiprinti veiksmų koordinavimą ir įrodyti, kad likus pakankamai laiko iki stojimo bus sukurtos visos reikiamos administracinės struktūros ir surengti atitinkami mokymai, kad būtų galima įgyvendinti *acquis* visose šio skyriaus srityse ir užtikrinti jos vykdymą.

⁷⁵ Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008, Reglamentas (ES) 2024/2865, Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006, Reglamentas (ES) Nr. 649/2012, Reglamentas (ES) 2019/1021, Tarybos direktyva 96/59/EB.

⁷⁶ Direktyva 2002/49/EB.

⁷⁷ Visų pirma ES ATLPS direktyva, Jūrų stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reglamentu, ES klimato teisės aktu, Valdymo reglamentu ir *acquis* ozono sluoksnį ardančių medžiagų, fluorintų dujų, transporto priemonių išmetamo CO₂ normų, automobilių ženklinimo, degalų kokybės, LULUCF, anglies dioksido surinkimo ir saugojimo, anglies dioksido šalinimo sertifikavimo ir Socialinio klimato fondo srityje.

⁷⁸ Pagal ES ATLPS direktyvą 2003/87/EB su padarytais pakeitimais.

Derybų metu bus toliau stebima teisės aktų derinimo su ES *acquis* ir jos įgyvendinimo pažanga. ES pabrėžia, kad ypač daug dėmesio ji skirs visų pirmiau nurodytų konkrečių klausimų stebėsenai, siekdama užtikrinti Albanijos administracinius gebėjimus ir jos gebėjimus užbaigti teisės aktų suderinimą visuose sektoriuose pagal šią grupę, taip pat tolesnę įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo pažangą. Ypač daug dėmesio reikia skirti šių skyrių ir kitų derybų grupių sąsajoms. Albanijos teisės aktų atitikties ES *acquis* ir jos įgyvendinimo gebėjimų galutinį įvertinimą bus galima atlikti tik vėlesniame derybų etape. ES prašo Albanijos ne tik pateikti visą informaciją, kurios ES gali prireikti deryboms dėl šios grupės ir kuri turi būti pateikta Konferencijai, bet taip pat Stabilizacijos ir asociacijos tarybai reguliariai raštu teikti išsamią informaciją apie ES *acquis* įgyvendinimo pažangą.

Atsižvelgdama į visus pirmiau pateiktus aspektus, Konferencija tinkamu metu vėl turės svarstyti šios grupės klausimus.

Be to, ES primena, kad nuo 2025 m. birželio 16 d. iki derybų pabaigos gali būti priimta naujų ES *acquis* teisės aktų.